डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ

ताराबाई शिंदे स्त्री अभ्यास केंद्र

द्वारा आयोजित

विद्यापीठ स्तरीय वक्तृत्व स्पर्धा २०१५-१६

दि. १९ जानेवारी २०१६

विषय : स्त्री शिक्षण ते स्त्री अभ्यास : उपलब्धी आणि आव्हाने

प्रथम पारितोषिक : रु. ३०००/-	द्वितीय पारितोषिक : रु. २०००/-
तृतीय पारितोषिक : रु. १०००/-	२ उत्तेजनार्थ पारितोषिक : रु. ५००/-

ज्ञान नाही, विद्या नाही। ते घेणेची गोडी नाही।।
बुद्धी असुनि चालत नाही। तयास मानव म्हणावे का?

– सावित्रीबाई फुले

'मनुष्यत्वा' चा आणि शिक्षणाचा (ज्ञान) अंतरसंबंध सांगणाऱ्या क्रांतिज्योती सावित्रीबाई फुले आणि महात्मा फुले यांनी भारतीय स्त्री शिक्षणाची पायाभरणी केली. त्यापूर्वी प्राचीन काळापासून स्त्रियांना शिक्षणाच्या संधी नाकारण्यात आल्या होत्या. स्त्रियांना वेदाध्ययनाचा, उपनयनाचा, गुरुकुलात शिक्षण घेण्याचा अधिकार नव्हता. स्त्रियांनी शिक्षण घेतले तर, पतीचं आयुष्य कमी होईल; अन्नामध्ये आळ्या पडतील; जीवघेणी रोगराई पसरेल; निसर्गाचा कोप होईल. अशी भिती स्त्रियांमध्ये पसरविण्यात आली होती. स्त्रियांना अक्षरओळख झाल्यास, त्या स्वयंप्रज्ञ होतील आणि त्यामुळे जातीपितृसत्ताक व्यवस्थेला हादरा बसेल. ह्या भितीमुळे स्त्रीशुद्रातिशुद्रांना शेकडो वर्षांपासून ज्ञानवंचित ठेवले गेले.

भारतात ब्रिटिशांच्या आगमनानंतर सार्वत्रिक शिक्षणाच्या चळवळीला प्रारंभ झाला. ब्रिटिश सत्ताधिषांनी त्यांच्या वासाहतिक हितसंबंधांना पोषक ठरेल अशा औपचारिक शिक्षणाचे प्रयत्न केले. या संधीचा (अवकाशाचा) लाभ घेत. ख्रिस्ती मिशनरी; अनेक समाज सुधारक, धर्मसुधारक संस्था आणि फुले दाम्पत्यांनी स्त्री शुद्रातिशुद्रांच्या शिक्षणाचे कार्य हाती घेतले.

स्वातंत्र्योत्तर काळात संविधानाच्या माध्यमातून भारतातील सर्व स्त्री-पुरुष नागरिकांना शिक्षणाच्या समानसंधी उपलब्ध झाल्या. सर्व मुलींना उत्तम दर्जाचे शिक्षण मिळावे, यासाठी सरकारने खास जबाबदारी स्वीकारली. स्त्री शिक्षणाचा सार्वत्रिक प्रसार व्हावा यासाठी अनेक सेवा योजना शासनस्तरावर राबविण्यात येत आहेत. परिणामी स्वातंत्र्यपूर्व काळाच्या तुलनेत, आज स्त्रियांच्या शिक्षणाचे प्रमाण वाढले आहे. कित्येक स्त्रियांनी पुरुषांच्या बरोबरीने बहुविध क्षेत्रात झेप घेतली आहे; तर काही स्त्रिया पुरुषांच्यापेक्षाही एक पाऊल पुढे आहेत.

शिक्षणामुळेच स्त्रियांना 'स्व' आणि जगाची ओळख झाली. आपण कोण आहोत? काय आहोत? या स्वज्ञानामुळे जगण्याला एक नवी दिशा मिळाली. 'व्यक्तित्वा' चा, 'मानवी जीवना' चा अर्थबोध झाल्यामुळे, त्यांच्यात स्वसन्मान वाढीस लागला. शेकडो वर्ष ज्या मानवी जगण्याच्या अधिकारापासून स्त्रियांना वंचित रहावे लागले, तो अधिकार; ती मानवी अनुभूती शिक्षणामुळे प्राप्त होऊ शकली.

'स्त्रीशिक्षण' हा विषय आज पूर्वी इतका आक्षेपार्ह राहीला नसला; तरी 'चिंता' करावी असा नक्कीच आहे. कारण स्वातंत्र्याच्या ६८ वर्षांनंतर देखिल भारतीय स्त्रियांच्या शिक्षणाची अपेक्षित अशी प्रगती झालेली दिसून येत नाही. स्त्री-पुरुषांच्या शिक्षणातील विषमता, समाजाचा पितृसत्ताक दृष्टिकोन, शाळेतील मुलींची गळती, मुलींच्या शिक्षणासंदर्भातील, औदासिन्यता, स्त्री शिक्षणाच्या अपुऱ्या सोयी, अध्यापनाचा असमाधानकारक दर्जा ह्या आणि अशा अनेक बाबी अजूनही स्त्रीशिक्षणाच्या आड येत आहेत, त्याची सातत्याने चर्चा आणि सकारात्मक बदल होणे अपेक्षित आहे. हाच दृष्टिकोन समोर ठेवून आम्ही सदर वक्तृत्व स्पर्धेचे आयोजन केले आहे. विद्यार्थी आणि विद्यार्थिनींनी मोठ्या प्रमाणात पुढे येवून राष्ट्रघडण आणि स्त्रीविकासामध्ये महत्त्वपूर्ण असणाऱ्या शिक्षणाच्या आशय-स्वरूपावर खुलेपणाने अभिव्यक्त व्हावे.

स्पर्धेचे विषय :

१) स्त्री शिक्षणाचा संघर्ष
२) भारतीय शिक्षणव्यवस्थेच्या मर्यादा
३) स्त्रिया आणि रोजगाराभिमुख शिक्षण
४) स्त्री-पुरुष समानता आणि पाठ्यपुस्तके
५) जागतिकीकरण, शिक्षणाचे बदलते स्वरूप आणि स्त्रिया
६) शिक्षण, भ्रष्टाचार आणि रोजगार
७) शिक्षण, हुंडा आणि रोजगार
८) शालेय आणि महाविद्यालयीन स्तरावर स्त्री अभ्यास विषयाचे महत्त्व आणि अनिवार्यता
९) स्त्री शिक्षणातील अडथळे
१०) शिक्षित स्त्री: समज-गैरसमज

नियम व अटी :

१. इच्छुक स्पर्धकांना निःशुल्क नावनोंदणी ताराबाई शिंदे स्त्री अभ्यास केंद्र, सामाजिकशास्त्रे इमारत, डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ, औरंगाबाद येथे लेखी स्वरूपात किंवा director.tswsc@gmail.com या इमेल आयडीवर मेलद्वारे दि. १२ जानेवारी २०१६ रोजी सायं. ६.०० वाजेपर्यंत करणे अनिवार्य आहे. ईमेलमध्ये विद्यार्थ्यांचे नाव, महाविद्यालय, वर्ग व मोबाईल क्रमांक नमूद करणे गरजेचे आहे. दूरध्वनीद्वारे नावे नोंदवता येणार नाही.
२. उपरोक्त नमुद तारखेनंतर कुठल्याही परिस्थितीत नाव नोंदवता येणार नाही.
३. सहभागी स्पर्धकास स्पर्धेसाठी जे विषय ठेवण्यात आलेले आहेत त्यापैकीच एक विषय निवडावा लागेल. इतर विषयांवर भाष्य करता येणार नाही
४. सहभागी स्पर्धकांना प्रवासखर्च, राहण्याचा किंवा जेवणाचा खर्च व इतर कुठलाही खर्च देण्यात येणार नाही.
५. एका स्पर्धकास जास्तीत जास्त ७(५+२) मिनीटे बोलण्याची संधी देण्यात येईल.
६. विजेत्या स्पर्धकांची नावे निवडण्याचा संपूर्ण अधिकार परिक्षकांना असेल. परिक्षकांनी निवडलेल्या नावांवर आक्षेप घेता येणार नाही.
७. सहभागी स्पर्धकास प्रमाणपत्र देण्यात येतील.
८. स्पर्धकांनी महाविद्यालयाचे/विद्यापीठाचे ओळखपत्र आणणे आवश्यक आहे.

* स्थळ *
ताराबाई शिंदे स्त्री अभ्यास केंद्र,
डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ, औरंगाबाद.
दूरध्वनी : ०२४०-२४०३३३१
ई-मेल: director.tswsc@gmail.com

दिनांक व वेळ
मंगळवार दि. १९ जानेवारी २०१६
सकाळी ९.०० वाजता

प्रा. निर्मला जाधव
संचालक
ताराबाई शिंदे स्त्री अभ्यास केंद्र

Dr. Babasaheb Ambedkar Marathwada University, Aurangabad.

TARABAI SHINDE WOMEN'S STUDIES CENTRE

UNIVERSITY LEVEL SPEECH COMPETITION: 2015-16

19th January 2016

ATTENDANCE REPORT

Sr.No.	Name of the Participant	Department/College	Signature
01	Bahiram Devidas Gangadhar	Marathi Department	D. Bahiram
02	Bangar Swati Adinath	History & AIC Department	
03	More Rupali Murlidhar	Economics Department	
04	Pawar Diksha	Mass Communication & Journalism	
05	Salve Swati Suresh	Tarabai Shinde Women's Studies	
06	Bhise Vandana Janardhan	Public Administration Department	V. Bhise
07	Bankar Vanita Keruji	Economics Department	
08	Jonwal Ashwapratapsingh	M.P. law College	
09	Hanif Abdul Gaffar	M.P. law College	
10	Kharat Om Shantilal	M.P. law College	
11	Bawne Akash Yadav	M.P. law College	
12	Bankar Vaibhav Diliprao	M.P. law College	
13	Wayre Aditya Parshvanath	M.P. law College	
14	Ingle Vipul	Tarabai Shinde Women's Studies	
15	Rathod Sandip Gulabrao	Commerce Department	
16	Bhumkar Kshitija Hanumant	Mass Communication & Journalism	
17	Jamdhade Anil Ashok	Mass Communication & Journalism	
18	Jadhav Vidhya Vilas	Microbiology Department Govt. College A'bad	Jadhav.
19	Chavan Gauri Prakash	Microbiology Department Govt. college Aurangabad	
20	More Komal Popat	Mass Communication & Journalism	

DIRECTOR
Tarabai Shinde Women's Studies Centre
Dr. Babasaheb Ambedkar Marathwada
University, Aurangabad

	ne of the Participant	Department/College	
	nendge Geeta Trimbak	Chemistry Department	
	Rathod Sagar Subhash	PES Engineering College	
	Maheshkar Shekhar	Hitech Engineering College	
24	Deshmukh Vishal	Public Administration Department	
25	Kale Krushna Babanrao	History & AIC Department	
26	Pawar Deepika Himmat	History & AIC Department	
27	Khillare Ravi Dinkar	History & AIC Department	
28	Dhembre Rahul Gulabrao	Dr. Ambedkar Law College	
29	Wagh Kishor Ashok	Hindi Department	
30	Mundhe Rajashri Keshav	MGM IOM College	
31	Ranshur Prabhakar Sahebrao	Ambedkar Law College	
32	Gusinge Charansingh Harsingh	Sociology Department	
33	Gaikwad Eknath Gangaram	Sociology Department	
34	Shirsat Suraj Devchand	Marathi Department	
35	Patre Eknath Ratan	Sociology Department	
36	Dongardive Sachin Ankush	Vasantrao Kale College of Journalism	
37	Bagul Jaya Subhash	Hindi department	
38	Bagul Sheetal Subhash	Tarabai Shinde Women's Studies	
39	Thokal Ratnamala Pandharinath	Political Science Department	
40	Kamble Ganesh Dynoba	Economics Department	
41	More Vishnu Kailash	Economics Department	
42	Wankhede Satyapal Ramesh	Economics Department	
43	Shaikh Irfana Ahmed	RSIM Aurangabad	
44	Suradkar Vishnu Sanjay	Nalanda Management College	

DIRECTOR
Tarabai Shinde Women's Studies Centre
Dr. Babasaheb Ambedkar Marathwada
University, Aurangabad

	...ne of the Participant	Department/College	
	...haire Ganesh Shivaji	MP Law College, Aurangabad	
	Shrirame Sharad Narayan	Devgiri Engineering College	
	Thokre Nana Satishrao	Swami Vivekanand College, Mantha	
48	Kale Akash Uttamrao	English Department	
49	Chavan Sheetal Kishan	Swami Vivekanand College, Mantha	
50	Tandle Ganesh Sudhakar	SK Gandhi College, Kada, Beed	
51	Gaikwad Rajnikant Annasaheb	Education Department	
52	Gaikwad Rajratna Sundarlal	Education Department	
53	Ghuge Sheetal Bapurao	Sociology Department	
54	Shinde Sheetal Shivaji	Social Work	
55	Shaikh Minajahmed Shaik Siraj	Rafiq Zakaria College	
56	Rathod Nikita Tarachand	Government College of Pharmacy	
57	Sonune Sukesh Vasudev	Department of Journalism	
58	Landge Narayan Vasantrao	Department of Psychology	
59	Umrajkar Sheetal Harish	Ved Prakash Patil Pharmacy College	
60	Navade Apurva Mangesh	Government College of Pharmacy	
61	Gaikwad Renuka Santosh	Yashwantrao Chavan College, Sillod	
62	Mirge Sonu Bhujangrao	Yashwantrao Chavan College, Sillod	
63	More Aarti Balasaheb	Dr.Babasaheb Ambedkar Marathwda University,	
64	Wahul Yogini Balasaheb	Government College Aurangabad	
65	More Radha Devidas	Political science Dr.BAMU	
66	Harkal Sapna Balasaheb	Department of Economics	
67	Yasmeen Shaikh Hanif	Maulana Azad College	
68	Panchal Dyneshwar	Majalgaon College	

DIRECTOR
Tarabai Shinde Women's Studies Centre
Dr. Babasaheb Ambedkar Marathwada
University, Aurangabad

	…e of the Participant	Department/College	Signature
	…til Gargi Manohar ✓	Government Art's & Science College	[signature]
	Almas Anjum ✓	Government Art's & Science College	[signature]
	Napte Satish	Government Art's & Science College	
72	Patil Yogesh	Government Art's & Science College	[signature]
73	Wahul Yogini ✓	Government Art's & Science College	[signature]
74	Manwatkar Nitin ✓	Government Art's & Science College	[signature]
75	Manwatkar.Tukaram ✓	Government Art's & Science College	[signature]
76	Misal Mahesh ✓	Government Art's & Science College	[signature]
77	Sharnagat Roshni Prabhakar	Government Art's & Science College	
78	More Aarti Balasaheb ✓	Social Work College	[signature]
79	Wakle Shubham Sushil	Government College of Pharmacy	
80	Dhamane Ganesh	ICEEM	
81	Shaikh Minajahmed Shaik Siraj	Maulana Azad College	
82	Satpute Vilas ✓	Sawarkar College Beed	[signature]
83	Ridlon Bharat	Devgiri College Aurangabad	[signature]
84	Sonali Sonal	Devgiri College Aurangabad	[signature]

[signature]

DIRECTOR
Tarabai Shinde Women's Studies Centre
Dr. Babasaheb Ambedkar Marathwada
University, Aurangabad

University level elocution competition on "Women's Education to Women's Studies'